

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 11 (221)

13. märtsil 1926 a.

VI. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 1,29—1,23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—

Lehe eesküljel 75%^o, tekstis 100%^o kallim.

Adressi muutmise 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Usuühingute ja nende liitude õiguslik iseloom. 2) A. Liit, Tähtsamate kuritegude jälgimine. 3) Muudatustest politsei teenistuse alal. 4) O. Liis, Asjaajamise lihtsustamisest politseis. 5) Politseiametniku teenistuskäik Preisimaal. 6) Ametlik osa. 7) Aruanne politseiametnikkude ja -teenijate abiandmise kapitali rahasummade seisuga üle 1925 a. kohta. 8) Väljamaalt. 9) Küsimused ja kostmised. 10) Kuulutused.

Usuühingute ja nende liitude õiguslik iseloom.

Eugen Maddison.

Usutunnistusliste ühingute ja nende liitude seaduseelnõu teisel lugemisel oli rkl. V. Linnamäe poolt tehtud ettepanek täendada § 17, mis kõneleb usutunnistusliste ühingu või liidu registreerimise kuulutamise „Riigi Teatajas”, uue lõikega järgmises redaktsioonis: „Registreerimise väljakuulutamise „Riigi Teatajas” omandavad usuühingud või nende liidud avalik-õigusliku iseloomu”. Sellele vaidles vastu rkl. J. Tõnisson, tähendades, et kui kirik asetatakse avalik-õiguslikule alusele, siis ei saa tema ilma ligema vahekorra riigivõimuga tegutseda; kirikul ei ole siis mitte ainult õigused, vaid ka kohused avalik-õiguslikul alusel. Selle juures leidis rkl. J. Tõnisson, et varem, kui nii tähtsate põhimõtete otsustatakse, tuleks see põhjal-

kule kaalumisele võtta, mitte ainult riigi, vaid ka kiriku seisukohalt. Kuid rkl. V. Linnamäe ettepanek lükati tagasi ilma selleta. Et küsimus tõesti suure tähtsusega, väärib see, et tema juures peatuksime. Kõige pealt tuleks tähendada, et rkl. J. Tõnissoni väide oli täiesti õigustatud. Õigustele vastavad ka kohused. On esimesed avalik-õiguslikku iseloomu, on seda ka teised. Nende subjekt aga on mõeldav ainult tihedas vahekorras riigiga, sest ei ole avalik-õiguslikku vahekorda, kus puuduks riik. Usutunnistusliste ühingute kohta, näib tähendaks see: nad on õigustatud võtma oma liigetelt avalikke maksusid, on õigustatud teostama nende suhtes distsiplinaar võimu, kuid nende õigused oleksid piiratud seadustega, nende üle teostaks järelvalvet riigivõim.

Mis tähendaks aga see? Ei midagi muud, kui loobuda riigi ja kiriku lahutamise põhimõtte lõpulikust teostamisest. Kas lubab seda aga põhiseadus, kas on see põhiseadusega kokkukõlas? Ei — põhiseadus asub seisukohal, et riiki ja kirikut tuleb lahutada lõpulikult, seda väljendab ta selgesti § 11, mille järgi: „Eestis on usu ja südametunnistuse vabadus, keegi ei ole kohustatud korda saatma usutunnistuslike tegusid, olema usutunnistusliku ühingu liige ega kandma selle kasuks avalikke kohustusi. Usuliste talituste täitmine on takistamatu, kui see ei käi avaliku korra ja kõlbuse vastu. Usutunnistus ega ilma-vaade ei või vabanduseks olla kuriteo kordasaatmisele või kodaniku kohuste täitmisest kõrvalehoidmisele.

Riigiusku Eestis ei ole.”

Seda põhimõtet väljendab § 11 nii tervikuna võetult, kui ka üksikute lausetena, — nad eitavad kõike seda, mis enne oli maksev, näit., enne oli kodanik „kohustatud kandma kiriku heaks avalikke kohustusi“ — nüüd ta seda enam ei ole, — nüüd võib temalt nõuda ainult vabatahtlikke maksusid jne. Iseäranis just selle asjaolu allakriipsutamiseга väljendab põhiseadus kõige selgemini oma tahtmist. Ta oleks võinud siis oma eeskujude (Schweitsi 29. mai 1874. a. põhiseaduse ja Saksamaa 11. augusti 1919. a. põhiseaduse) järgi käia, öeldes, et keegi ei ole kohustatud avalikke maksusid (Steuern) maksuma selle usutunnistusliku ühingu heaks, k u h u t a e i k u u l u (Schweitsi põhiseaduse § 49), või et need usutunnistuslikud ühingud, kes avalik-õiguslikud korporatsioonid, on õigustatud avalikke maksusid võtma (Saksamaa põhiseaduse § 137). Vaid ta võttis omaks Põhja-Ameerika Ühisriikides valitseva põhimõtte — nimelt, et riik ei või sundida kodanikke maksusid maksuma usuliste asutuste heaks, mis aga üheks riigi ja kiriku lahutamise põhimõtte väljenduseks.

Edasi — tarvitades — „usutunnistusliku ü h i n g u” mõistet, kuid mitte midagi vastavat Schweitsi põhiseaduse „Religionsgenossenschaft” või Saksamaa põhiseaduse „Religionsgesellschaft” mõistetele, kinnitades, et keegi ei ole kohustatud olema sarnase ühingu liige, ja leides, et nende tegevus võib ka „avaliku korra ja kõlbuse” vastane olla, asetab ta usutunnistusliku ühinguid ühele alusele teiste, s. t. eraühingutega, milledest kõneleb põhiseaduse

§ 18 („ühinguisse ja liitudesse koondumine on Eestis vaba”). Nii on senini sellest (11) paragrahvist aru saadud. Seda väljendas Vabariigi Valitsuse poolt esimesele Riigikogule esitatud kirikute ja usuühingute seaduseelnõu, seda väljendab ka teisele Riigikogule esitatud usutunnistuslike ühingute ja nende liitude seaduseelnõu. Seletuskiri selle seaduseelnõu juure kõneleb: „Tsiteeritud määruste (põh. §§ 11 ja 18) lähem analüüs näitab meile kahtlemata selgusega, et meie põhiseadus näeb riigi ja kiriku edaspidiste vahekorjade alust tema poolt kuulutatud kiriku ja riigi lahutamise põhimõttes. Vastavalt sellele põhimõttele ei saa usulisi ühinguid lugeda enam avalik-õiguslikeks korporatsioonideks ehk asutusteks, — niivõrd kui nad selleks olid tunnustatud vene seaduste poolt, vaid on eraõigusliku iseloomuga organisatsioonid, on ühingud ja liidud harilikus mõttes. Nende asutamine, elu kui ka surm peab käima samade normide alla, milledele alluvad ka teiste ühingute ja liitude asutamine, elu ja surm, muidugi niivõrd kui usuliste ühingute ja liitude erilised ülesanded ei oma erilisi norme” jne.—Nii vaatasid asja peale ka Riigikogu (1. ja 2.) üldkomisjonid, esitades tähendatud seaduseelnõu Riigikogule vastuvõtmiseks ning ühinedes Vabariigi Valitsuse seletuskirjadega. Üldkomisjoni aruandja A. Palvadre, kandes ette 1-ses Riigikogus kirikute ja usuühingute seaduseelnõu, tähendas omas kõnes: „Eesti Vabariigi põhiseaduses on ära tähendatud need põhimõtted, mille alustel tuleb kujundada riigi ja kiriku vahetada, ja mille alustele tuleb rajada ususeltside elu. Neid põhimõtteid on kaks. Esiteks, et kirik peab riigist lahus olema, et kirik Eesti Vabariigis ei või kanda mingisuguseid üldiseid riiklikke ülesandeid, teiseks, et kirik peab olema asutatud ning peab tegutsema kodanikkude vahel kokkuleppel, kui täiesti eraselts.” (prot. nr. 156/14).

Nagu sellest näha, toetas Riigikogu õieti Asutava Kogu tahtmist. Puudutades oma ettekandes Asutavas Kogus riigi ja kiriku vahetada, tähendas põhiseaduse komisjoni aruandja, et ta ei hakka selle juures pikemalt peatuma, sest motiivid, mis peaksid seda vahetada selgitama, on küllaldaselt ette toodud maaseaduseelnõu harutamisel. Need motiivid aga kõnelevad riigi ja kiriku lahutamise põhimõtte täielisest teostamisest.

Tähtsamate kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(22. järg.)

Mürgitamine. Siin võib tegemist olla enesetapmisega, mõrtsukatööga, mürgitatu enda ettevaatamatusega, võõraste isikute hooletusega. Missugune neist ühel ehk teisel juhtumisel aset leidnud, seda selgitab kõikide kõrvalasjaolude esiletõmmine juurdluse näol.

Enesetapmine mürgitamise läbi on isearanis lugupeetud naisterahvaste poolt, ent ka mehed küllalt tihti sirutavad käe mürgiklaasi järele. Muu seas räägib enesetapmise kasuks asjaolu, kui mürgitamiseks on tarvitatud vastikult lõhnavat või halvamaigulist mürki, sest seesugust ainet oleks raske tarvitada mõrtsukatöö toimimiseks.

Tuleb ette ka enda mürgitamist ühenduses mõne muu eluvõtmise viisiga, näit., mahalaskmisega, allahüppamisega, poomisega, uputamise ja jne. Samuti püütakse endamürgitamise taha varjata mõnikord muul viisil kordasaadetud mõrtsukatööd, kus juures ohvrile mürk juhitakse neale surma sisekonda. Seda võib aga peale lahkamise alati kindlaks teha, kas mürk enne või pärast surma organismi sattunud.

Mürgitamisi enda ettevaatamatuse ja võõraste isikute hooletuse tõttu juhtub küllalt sageli. Tihti on siin tegemist asjatundmatusega ja mürgiste ainete äravahetamisega, (näit. mürgised seemned, rohud, marjad) sama välimusega toidu- ja maitseainetega. Mürgitused rikkiläänud liha ja kala tarvitamise tagajärjel pole haruldased. Majapidamises tarvitavad mürgised ained, nagu lysol, benziin, fosfortikud, satuvad hooletuma hoidmise tõttu laste ja nõdrameelsete isikute kätte jne.

Mürgitussurma võib ära tunda mõnesuguste väliste tunnuste järele. Nendest oleks näit. nimetada:

- a) Iseäralik nahavärv, näit., helepunane söeoxydgaasi mürgitustel;
- b) põlenud huuled ja suunurgad;
- d) pargitud naha taolised pruunid ehk kollased nõred suunurkest kaela või koonu poole, kui tarvitatud kõrvetavaid aineid;
- e) valkjashall suu ilanaka värv;
- g) terav lõhn laiba juures, kui tarvitatud lõhnavaid aineid, näit., lysoli;
- h) okse iseäraline värv.

Laiba taskutest ja lähedusest otsida

mürki jäänuseid, samuti tema päralt olevatest ruumidest.

Poomine. See eluvõtmise viis on väga populaarne enesetapjate keskel; äärmiselt harva tarvitatakse teda mõrtsukatöö kordasaatmiseks. On teada juhtumised, kus mõrtsukas oma ohvri, kelle tapnud mürgitamise, kägistamise või surrukslöömise teel, pärast tapmist üles poos, et mõrtsukatööd maskeerida enesetapmisega.

Enesetapmine tuleb arvesse, kui (kokkukõlas muude andmetega):

a) Vastav isik ennast sel kombel võis ülespuua nagu ta leiti. Mõnikord leitakse poonu laip nõnda madalast, et ta end püsti sirutades poomist katkestada oleks võinud. Prof. Kratter arvab, et seesugustel juhtumistel kiire meelemärguse kaotamine kaasa mõjus.

b) Poomiseks tarvitatud vahendi (nöör, käterätik jne.) jälg kaela küljes sobib tarvitatud vahendiga, kui nöörijalg aseneb otse lõualuude all, kukla pool enamasti kõrgemale tõustes. Nöör, rihm, kett jne. jätavad kitsa, kuid sügava jälje, käterätik, shall jne. — laia ning mõnikord vaevalt märgatava jälje.

Kui muud asjaolud enesetapmise võimaluse lükkavad ümber, siis peab oletama, et ohver on vägivaldselt üles poodud või esiteks muul teel surmatud ja siis laip üles riputatud.

Mõnesugused välised vigastused poonu laiba küljes võetagu alati hoolsa selgitamise alla, kuna need küsimuse otsustamiseks, kas tegemist oma või võõra käte tööga, tähtsat toetust võiksid pakkuda. Need võisid, näit., sel teel tekkida, kui laiba mahavõtnist toimetati oskamatult ehk hoolimatult. Sel viisil on isegi luumurdmisi ette tulnud. Kui poonu laip tuule käes seisis, võis tuul laipa vastu kõvasid asju tõugata või hõõruda; loomad ja linnud võisid laipa vigastada. Vigastused võivad aga ka olla võitluse märkeid.

Kägistamine. Kägistamine võib sündida kaela kinninöörimise (nööri, rihma, käterätiku jne. abil) või käega pigistamise teel.

Esimesel juhtumisel leidub ümber kaela ühetasane kägistamispaela jälg (enamasti ka pael ise). Tähenadatud jälg erineb poomisnööri jäljest selle poolest, et ta kukla

taga mitte kõrgemale ei tõuse, kuklataga sama sügav on kui eesküljes ja harilikult madalamal (enam keha poole) asub. Kägistatu näovärv on tugevasti sinakaspunane, kuna poodu nägu on kahvatu. Arvesse võib tulla nii enesetapmine kui ka mõrtsukatöö. Enesetapmise poolt kõnelevad järgmised asjaolud: kui kägistamisnööri sõlm on kaela esiküljel, kui pea ja käte küljes puuduvad muud vigastused (võitluse jäljed). Mõrtsuka käe läbi kaotavad elu sel viisil enamasti vastsündinud lapsed. Täiskasvanuid pole nõnda kergete nööri kägistada, olgu siis, kui nad enne uimaseks löödud, mida tunnistavad vastavad vigastused laiba küljes, ehk une pealt tabatud. Viimasel juhtumisel võivad võitluse (vastupanu) jäljed puududa.

Käega kägistamine, mida iseloomustavad, peale sinakaspunase näovärvi, veel kaela küljes, sõrmede kinnihaaramise kohtadel naha alla tunginud veri, sõrmeküünte jäljed naha sees ja enamasti maraskile kratsitud nahk, tuleb alati võõra käe arvele kirjutada. Mõnikord leiduvad ohvri rinna peal põlvitamise (ohvri mahasurumiseks) jäljed, peas — löögi haavad. Kratsimishaavad ja sõrmeküünte asemed võivad puududa, kui mõrtsuka küüned olid väga lühikeseks lõigatud, kui ta kägistas kinnastatud käega, kui ohvrile kägistamise ajal oli üle pea visatud põll, kleit, särk jne.

U p p u m i n e. Võimalikud on — enesetapmine, õnnetu juhtumine, mõrtsukatöö ehk muu surmamise viis, mida laiba vetteviskamise teel maskeerida taheti. Viimase võimaluse kohta, s. o. kas isik elusalt või juba surnuna vette sattus, annab lahkamine alati kindla vastuse. Samuti võib sel juhtumisel, kui isik vette sattunud juba laibana, arst selgust muretse-da, mis oli tõsiseks surma põhjuseks.

Peab tähendama, et mõrtsukatöö otsekohese uputamise teel, s. o. ohvri nägu senikaua vees hoides, kuni surm kätte jõuab, on mõeldav ainult väikeste laste ja vastupanuvõimetute isikute kallal; täiskasvanud, hariliku tervise juures viibivat inimest on ikkagi raske sedaviisi teise ilma saata. Iseasi on inimest, näit., üle laeva parda vette tõugata.

Tihti leiduvad veelaiba küljes mõnesugused vigastused. Need võisid tekkida ligikaudu järgmistel põhjustel:

a) Isik haavas end enne vette hüppamist (langetamist) oma käega, et enesetapmise tagajärgede peale kindlam olla (kombineeritud enesetapmine);

b) vigastused on sünnitatud võõra käe läbi sihilikult;

d) vettehüppaja põrkas vette langedes vastu kivi või mõne muu kõva asja vastu;

e) käre vool hõõrus või tõukas laiba vastu kõvasid esemeid;

g) vigastused on sünnitatud veeloomadest poolt;

h) vigastused tekkisid laiba veest väljatoomisel;

i) vigastused tekkisid elustamiskatsete läbi.

L ä m m a t a m i n e võib teostuda kolmel viisil: a) hingamisavauste sulgemise, b) hingelõõri ummistamise ja d) hingamisliigutuste takistamise teel. Ühelgi juhtumisel ei või siin arvesse tulla enesetapmine, küll aga õnnetu juhtumine, hooletus ja sihilik tapmine.

On lämmatamine hingamisavauste sulgemise teel sedaviisi korda saadetud, et mõrtsukas hoidis käe ohvri suu ja nina ees, siis leiduvad ohvri näo peal, nina ja suu ümber, pea alati vastavad vajutamise jäljed. Lämmatamine pehmete esemete abil, näit., padjaga ei jäta mingisuguseid väliseid tundemärke.

Sihilikku surmamist hingelõõri ummistamise teel tuleb täiskasvanute juures väga harva ette; sellevastu juhtub üsna tihti surmajuhumisi selle läbi, et toidupalad või muudki võõrasained õnnetumal korral satuvad hingelõõri.

Rinnakorvi sisesevajutamine (hingamisliigutuste takistamine) leiab aset raskete pigistuste puhul, näit., rusude alla jäämised, veerevate raskuste alla sattumised jne.

Vägivaldse surma põhjustena võivad veel figureerida: äranäljutamine, põletishaavad, päiksepiste, ärakülmetamine, pikselööök, kõrgepinge elektri löök.

S u r m a m ä r g i d. Niipea, kui elu kehas kustunud, ilmuvad nähtavale mõnesugused välised tunnused, mida nimetame surma märkideks. Viimastega tuttav olla, kuulub jälgija huvidesse, et vastaval korral osata seisukohta võtta võimalikkude päästmise ja elustamise katsete suhtes, kindla surma puhul aga ligikaudu otsustada, millal surm kätte jõudnud.

O t s e k o h e p e a l e e l u l a h k u m i s t i l m u v a d m ä r g i d.

a) Südametegevuse seismajäämine — puls ei löö, süda ei tuksu;

b) hingamisliigutuste puudumine — rinnakorv ei kerki ega vaju. Et hingamise kohta selgusele jõuda, võib asetada laiba rinna peale klaasi veeaga; jääb vesi klaasi

sis liikumatuks, siis on surm kindel; peegelt suu peal hoides ilmub selle peale kerge auru vine, kui elu alles juures.

d) Keha üldine lõdvus, puudub igasugune muskliste tegevus;

e) nahk ei reageeri äritustele, silmamauna — puudutamistele, silmatera — valgusele. Naha tundelikkust võib umbes järgmiselt proovida: tilgutatakse sula kirjalakki naha peale; kui ilmub naha peale põletispõieke, siis on elu alles juures, vastasel korral on tegemist laibaga.

Mitme tunni pärast ilmuvad märgid (kindlad surma märgid).

a) Keha külmus (marmorkülm);

b) laibalaigud madalamal seisvatel kehaosadel. Laibalaigud on kindlad ja mitte kunagi puuduvad surma tunnused. Nende juures paneme tähele: aega, millal nad tekkinud, kohta, kus nad leiduvad, värvi.

Laibalaigud tekivad 3—4 tundi pärast surma, algul väikeste ümmarguste ehk pikerguste laigukeste näol, millised üle allpool seisvate kehaosade laiali pillutud. Kordkorralt ühinevad väiksed laigukesed ja katavad viimaks kogu allapoole pöördud kehaosade naha sinakaspunase ja violett värvinguga. Erandina ilmuvad laibalaigud mõnikord väga vara — juba 1—1½ tunni pärast, ehk jälle haruldaselt hilja — alles 4, 6, 10, isegi 15 tunni pärast. Seetõttu peab soovitama tarvilikku ettevaatust suremise silmapilgu väljaarvamisel laibalaikude järele.

Laibalaigud tekivad kehaosadel, mis sel puhul juhtuvad olema allapoole pöördud. Nõnda leiame, et poonutel laibalaigud on kõige selgemad jalasäärte, käerandmetel ja kätel, kui kõige madalamale ulatuvatel kehaosadel, veelapadel sellevastu — peas, kaelal, õlgadel, rinnal ja käsivartel, kõhu peal lamajatel leiduvad need keha esiküljel, kuna seljapoolel puuduvad ja ümberpöördult. Järjekult võib laibalaikude asukoha järele otsustada, missugusesse asendisse jäi laip peale surma.

Laibalaikude värv on sinakaspunane ehk violett, mõnikord koguni must või helepunane, suitsuhallist kuni pruunini, olenedes surma põhjusest ja osalt temperatuurist. Olgu tähendatud, et tugevasti väljaarenenud laibalaigud enam täielikult ära ei kao; laiba lagunemise tingitud muudatuste tõttu muutuvad nad küll kordkorralt kahvatumaks. Nõrgad laibalaigud, nagu neid leiame, näit., verekaotuse tagajärjel surnute laipadel, võivad lagunemisprotsessi arenedes hoopis kaduda. Laiba kehaosadel, mis teatava

surve all seisavad, näit., vastu pörandat toetuvad, ei teki laibalaikke. Nii näeme, et laibal, mis lamas selja peal, puuduvad laibalaigud labaluude- ja istumise kohal, samuti kohtadel, mille ümber riided pinguli olid.

d) Laibakangestus, mis algab läbiseigi 2—4 tundi pärast surma ja levineb 4—6 tunni kestel peast alates üle terve keha laiali. Kangestus kestab harilikult kaks päeva ja raugneb kolmandal päeval samas korras, nagu algaski. Soe temperatuur lühendab kangestuse kestvust, külm — pikendab. Laste laipade juures tekib kangestus varem ja läheb ka kiiremini üle. Äkilise surma kannul võib ka äkiline kangestus käia, kuid ainult nendes musklistes, mis suremise silmapilgul iseäranis pinguli olid, näit., käsi, mis revolvrilt hoiab.

Kord juba raugenud laibakangestus ei tule enam tagasi.

Millal toimis tapmine?

Tunnistajaid otsida, kes tapmise ajal teopaiga läheduses viibisid ja nende ülekuulamisega selgitada, kas nad ei kuulnud karjatusi, appihüüdeid, löökisid, keha kukkumist, paukusid jne. ning mis ajal nimelt; millal nähti ohvrit viimast korda elusana ning millal esimest korda surnuna; missugused kavatsused olid tal teoksil, kui teda viimast korda elusana nähti, kui palju ta neist enne surma teostada jõudis ning kuipalju aega selleks ligikaudu ära kulus.

Laipa ennast ja teda ümbritseva ümbruse tähele pannes võib mõnikord kaunis tabavaid otsustusi teha tapmise aja kohta, näit., talvel, kell 6 homm. leitakse tee äärest laip, mis kaetud ühetasase sadanud lume korruga; eelmisel õhtul kell 10 nähti teda lumesajuga teele asuvat; lumesadu lõppes kell 12 öösel, leiupaigani minekuks kulus ohvril ära umbes üks tund aega; järjekult on tõenäoline, et tapmine toimus kella 11 ja 12 vahel öösel (sama laadilisi otsustusi võib teha ka vihma- ja kaste järele); leitakse ohvri taskust alles tiksuv taskukell, siis oodatagu ära, mitme tunni pärast leidmise momendist arvates ta maha käib, proovitagu järele, mitu tundi see taskukell ühe keeramisega käib ning esimest tundide arvu viimastest maha arvates leiamegi kriitilise aja, mis mõnikord võib osutada õige lühikesena; on taskukell tapmise juures viga saanud ja seisma jäänud, siis näitavad tema osutid tapmise silmapilku; ühel juhtumisel oli seinakell rüselamise ajal seina peal viltu läinud ja seisma jäänud — sealt saa-

digi teada täpne tapmismoment. Leitakse laip omas korteris, siis pandagu tähele, missugused riided tal seljas (päevane ülikond, kodune ülikond, ööpesu); kas leiduvad laual toidu jäänused (kuidas on nende väljanägemine — värske, ärakuivanud?); kas lamp on põlenud (millal nähti lambi valgust ja millal see kustus); kas voodit on tarvitatud; mida võib otsustada surmamärkide järele (arsti arvamist küsida). Laiba lahkamisel vaadatagu järele, mida sisaldab magu. Leiduvad selles seedimata toidu restid, siis paluda arsti otsustada, mida kadunu viimati söönud ja kui kaua enne surma. Ühtlasi kogutagu teateid, kus ja mida ohver kõige viimati söönud. Sedaviisi oli võimalik ühel juhtumisel tapmisega kuni poole tunnilise täpsusega kindlaks määrata. On magu täitsa tühi, siis on viimasest kõva toidu tarvitamisest vähemalt 6—8 tundi möödunud. Meeslaipade juures pandagu

ka habeme tüügast tähele, ühtlasi selgita-des, kus ja millal kadunu viimati habet ajas.

Kus toimis tapmine?

Harilikult langeb laiba leiukolit ühte tapmiskohaga. Seda järeldame kohal leiduvatest jälgedest ja märkidest — vere loigud, kuritöö toimimiseks tarvitatud tööriistad, laiba asend ja välimus. Puudub aga, näit., vere loik leiupaigal või selle otsekoheses läheduses (kui ohver on haavadesse surnud), siis on põhjust arvata, et tapmine mujal sündis ja laip peale surma leiupaigale toimetati, ehk jälle raskesti haavatu liikus enne surma teatava maa edasi. Viimasel juhtumisel peaksid veretilgad tema liikumistele kätte juhutama. On laip koha peale lohistatud, mida mõnikord võib otsustada laiba välimuse ja riiete seisukorra järele, siis tuleb ümbrusest otsida ka lohistamise jälgi maa peal. (Järgneb).

Muudatustest politsei teenistuse alal.

Ajajooksul on politsei organid pidanud mitmesuguseid muudatusi ja uuendusi üle elama, küll nimetuste ja välimuse — mundri alal.

Raske on niisugust tarvilikku, igal ajal kättesaadavat ja vastutavat organit, nagu politsei, luua ühe aastaga ja teda lühikese aja jooksul kasvatada ja arendada täiusele, nii sisemiselt kui välispidiselt. Mõnitused ei peaks aset leidma muudatuste ja uuenduste puhul, vaid ümberpöörduvalt — heatahtlikkus ja valitsuse korraldustele kaasatunne.

Nagu lugejad mäletavad, loodi meie politsei organid sama kiirelt, nagu sõjavägi. Ei olnud 1918. ja 1919. aastatel õiget mundririidet kusagilt saada, ja sõjavägi tuli meil eestkätt varustada. Kui 1919. aasta algul paar miilitsameest tänaval käsipuude na-jale toetades rahuliselt omavahel juttu ajasid ja piipu popsutasid ning joodikud eemal kaklesid — ei pannud rahvas sellest suuremat pahaks, sest aeg oli sarnane. Kui aga praegu politseinik tänavanurgal juhtub kellegagi pikemat aega juttu vestma, torkab see iga möödaminejale silma, ja järgmisel päeval on ülemus sellest informeeritud. Ühest küljest rahvas nõuab viisakat ja igal ajal kättesaadavat politseid, kuid teisest küljest püüab pilgata politseid, kui ülemus nende teatud välimuse ja rahvusvahelised, haritud inimestele kõigiti

arusaadavad nimetused annab. Kus jääb loogika? Naljagirjandusele on mõnitused andeks antavad, kuid tõsine ajakirjandus peaks kainelt asju käsutama, mis puutuvad heakorra ja riiklise sisemise julgeoleku alasse. Isikute suust, kes politseid üldse ei salli, kuuleme küllalt juba pilget ja trotsimist!...

Miilitsa ridadesse sattusid esialgu paljud isikud, kel polnud politsei teenistusest aimu. Kõige parema tahtmise ja äratundmise juures polnud jõudusid võimalik valida, sest Vabadussõda nõudis paremaid jõud oma ridadesse. Paljud tulid politsei teenistusse mitte teenistuse huvi pärast, vaid nemad ei soovinud vaenlasega rinnanna vastu minna. Hiljemalt langesid nemad olude sunnil jällegi teenistusest välja, kuid nii mõningad püsivad veel tänapäevani. Oskavad kohaliste oludega sammu pidada ja mõnikord ka huntidega ühes hulluda...

Kõrgemaile kohtadele sattusid samasugused isikud — läbiimbunud igasuguste intriigidega veneaegses teenistuses ja paljud annavad, distsiplinaar võimu ja võimulusi kasutades, endid tunda alluvatele, kes mõnikord just vaenu alla satuvad sellepärast, et neil oma algatusvõime ja arusaaja mõttelend ei puudu — kardetakse konkurents.

Ei võinud keskvalitsus esialgu kohtadel

üksikasjaliselt ära näha neid põhiolusid, millised sundisid nii mõningaid paremaid jõudusid politsei teenistusega jumalaga jätma. Aegamööda asi arenes, palgaolud paranesid ja enam informeeritud keskvalitsus võttis kindlalt juhtimise oma kätte.

Tuletame meele veel esimeste kõrgete ametnikkude kursuste aegu. Ametnikud, kellele politsei teenistus oli armsaks saanud ja kes seda ametit oma elukutseks pidasid, tõttasid kursustele hea meelega, tervitades valitsuse püüet ja heatahtlikkust, anda õppust ja kasvatust jõudu mööda. Kuid leidis kursuste algpäevil „millitsa mehi“, kes kursusi ignoreerisid, kes pilkasid ja naersid kursustele tõttajaid. Ja mõned leidsid võimalusi kursustest tänapäevani eemale jääda — haiguste ja majanduslistel põhjustel. Tõsised põhjused olid aga vististi — kartus läbikukkuda. Kuid ka neile õnnelikele, kes pole kursusi lõpetanud, on siseministri heatahtliku otsustamise puhul võimalik politseiametniku kutset omada, tähendab keskvalitsusel jätkub kannatust ega pruugi neil karta parda taha langemist.

Vanasõna ütleb: „kui hunti kardad, ära mine metsa“. Ent politseiametnik ei tohi arg olla, sellepärast julgesti eksamitele vastu. Hea tahtmise juures võib asja igal ajal parandada. Politseikooli korraldus ei sule kellegi eest otsekohe uksi kinni, sellepärast ei pruugi tunda hirmu.

Peame tunnistama, et politsei teenistuse

alal on palju kiusatusi ja äriliste kalduvustega isikud langevad välja vara või hilja. Nüüdsel ajal võib kergesti kohtu alla sattuda kuritahtlise kadeduse puhul, liiategi siis, kui teadmised teenistuse alal nõrgad. Tagandamisi pole heal meelel läbi viidud, kuid paratamatu asjaolud sunnivad niisuguseid samme astuma. Üldine soov politsei ametkonnas oleks praegusel ajal järgmine: töömehi ei võiks kerge käega teenistusest eemaldada, ainult sellepärast, et kohasoovijaid kesk- ja kõrgema haridusega isikuid palju järke ootamas.

Loomulikult osutuks ülekohtuna massilised tagandamised koosseisude vähendamise seaduse tähe all. Kui politseiametnik algusest oma jõu pühendanud politsei teenistusse, siis ei võiks tehtud tööd häbiga kroonida. Kohasoovijad, kuigi kõrgema haridusega isikud, peaksid samuti algusest peale hakkama ja kõiki politseiteenistuse marju maitsema, ei tuleks neid ka kohe kõrgetele kohtadele määrata, kust hiljemalt langemine palju valusam. Laitmatu ametnikkude eemaldamine sel otstarbel, et noortele kõrgema haridusega isikutele kõrgeid kohti soetada, veeretades Vabariigi sisekantsist hääd kivid välja, millised tänini teeninud ametnikud sinna kokku on veeretanud, ei ole soovitav. Ainult järjekindlad sammud uuenduste ja muudatuste alal annavad alati hääd tagajärgi pilgetest ja mõnitustest hoolimata. Hääl.—

Asjaajamise lihtsustamisest politseis.

Konstaabel O. Liis.

Palju on räägitud ja kirjutatud asjaajamise lihtsustamisest, küll Riigikogus, ajakirjanduses, asutuste juhatajate koosolekutel ja ametnikkude omavahelistel koosviibimistel.

Umbes paari aasta eest moodustati politsei peavalitsuse juures komisjon, kes pidi töötama välja politseiasutuste töölihtsustamise juhtnöörid. Hiljem järgnesidki mõnesugused muudatused asjaajamises, näit., komissari kantseleis jäi ära laskeriistalubade ja väljamaalaste raamatute pidamine jne. Kuid see kõik on vähe mõjunud, sest teisest küljest muutub asjaajamine ikka keerulisemaks ja paberite läbikäik suureneb. Ei ole hea, kui maksude süsteem nii keeruliseks tehtakse ja maksude üksusi nii palju on, see kõik vajd suurendab asutuste tööd.

Maksja unustab tihti, mis tal maksta on ehk kudas on maksude tasumise tähtajad. Sellest siis tulebki, et politsei kätte koguvad suured virnad maksulehti.

Ka kirjavahetuste täitmine sünnib endise vene korra järele. Iga väiksema asja juures nõutakse vahikirja ehk ettekannet ja paber saadetakse täitmiseks ning tagasi instantside järele ülemuste kaudu. Sarnane asjaajamise kord suurendab tööd, on kulukas ja sünnib aeglaselt. Ei ole ime, kui samal ajal, kui paber määratud kohta jõuab, paberi väljasaatja asutus juba korduskirja välja saadab.

Samuti tuleks muuta maksulehtede saatmise korda. Nüüd saadavad valla- valitsused maksulehed vastavale komis- sarile, kus need lauajuhendist kantakse

läbi ja peale selle edasi saadetakse vastavale konstaablile täitmiseks. Sama teed mööda ja korras rändavad maksulehed täidetuna vallavalitsusele tagasi.

Revideerimise mõtte teostamiseks on sellest vähe abi, kui maksulehed komisari kaudu saadetakse. Komissar on tööga niivõrd üle koormatud, et tal vähe aega jääb oma lauajuhendite revideerimiseks. Ja peale selle on ta kohustatud vähemalt kolm korda aastas konstaabli asjaajamist revideerima. Maksude lauajuhendi pidamine komissariaadis on ülearune ja tuleks sellest loobuda. Sellega väheneks töö ja võiks koosseise vähendada ligikaudu ühe ametniku võrra igast maakomissariaadist.

Kontroleerida võib komissar kons-

taablit viimase raamatute järele, milleks, tarviduse korral, raamatud komisariaati võib nõuda.

Ka vallavalitsused ise valvavad selle järele, et nende poolt väljasaadetud maksunõudelehed kiiremalt ja korralikult täidetud saaksid: on vallavalitsusi, kes korduskirju tihedamini saadavad, kui seda suudab teha komissari kantselei.

8 aastat oleme üheskoos töötanud ja üksteist tundma õppinud, sellepärast peaks juba aeg olema, et mitteusaldatavaid kõrvaldada ja umbusaldust unustada!

Kui meie kõik ei aita kaasa töölihtsustamisele, siis upume paberivirnade sisse ja meid ei suuda sealt enam keegi päästa.

Politseiametniku teenistuskäik Preisimaal.

Teatavasti keelati Versailles rahulepinguga Saksamaale suurema sõjaväe pidamine. Sõjaväe koosseis ei tohi tõusta üle 100.000 mehe ning sunduslikku sõjaväe teenistust ei ole lubatud sisse seada, nii et Saksamaa praegune sõjavägi palgaline on. Ühenduses sõjaväe vähendamisega miinimumini ning selle seadmisega hoopis uutele alustele hakati olude sunnil mõtlema tugeva politsei ellukutsumise peale, kelle käes ainuüksi oleks mure sisemise julgeoleku eest ka suuremate sisemiste rahutuste puhul ja kes, võib olla, suudaks enesest moodustada tarbekorral sõjaväe kaadri. Sellega käib siis muidugi käsi-käes politsei militariseerimine nii laias ulatuses, kui see vähegi on läbiviidav ja kuidas seda lubavad liitlased. Loomulik on siis ka, et Saksamaa politseiametniku teenistus väga raske on; kuigi politseiametniku kutse üldse ju igalpool üks raskematest, on see tähendatud põhjustel eriliselt raske Saksamaal üldse ja Saksa riigi suurimas osariigis — Preisimaal — eriti. Ametnik peab olema 24 tundi teenistuses — välispolitsei ametnik osalt postil, osalt kantseleis — ja sellele järgnevad 24 vaba tundi; kuid ka see vaba aeg pole puhkeaeg täies ulatuses, vaid osalt on vaba aeg määratud mitmesugustele õppustele. Harilikult on preisi politseiametnikud ainult üks kord nädalas peale lõunat täitsa vabad, muu vaba aeg kuulub välisõppustele ehk loengute kuulamisele politsei kutsekoolides.

Võiks arvata, et liig palju ei leidu noori

inimesi, kes oleksid nõus politsei teenistusse astuma, seda enam, et sunduslik teenistusaeg peale kooli lõpetamist väga pikk on, nimelt 12 aastat. Kuid tegelik elu näitab, et soovijaid küll ja küll on, hoopis rohkem, kui tegelikult vaja läheb. Mitmed tuhanded isikud saadavad Preisimaal vastavatele võimudele iga aasta palvekirju, paludes neid võtta politsei teenistusse. Kaugelt üle poole soovijatest on pärit maalt, kuna linna elanikud palju vähem huvi tunnevad politsei teenistusse astumiseks. Politsei suhtes kordub Preisimaal sama lugu nagu sõjaväe suhtes: mitte linna, vaid maaelanikud püüavad astuda kaitseorganide teenistusse. Politseikoolide kursuste algus on kaks korda aastas: 1. apr. ning 1. okt. Isikult, kes soovib astuda politsei teenistusse, see tähendab, politseikooli (sest ilma koolita keegi politsei teenistusse ei pääse), nõutakse järgmist: tema kasv ei tohi olla alla 1,68 mtr., vanadus peab olema 19 ja 21 eluaasta vahel, tema peab olema poissmees, terve ja kohtu poolt karistamata, temal ei tohi olla võlgasid. Soovijad peavad isiklikult ilmuma vastava kohalise politseiasutuse juhataja juure esitelemiseks, sellele järgneb arstline läbivaatus ning eksam algkooli õpekava ulatuses. Kooli lõpetamise tunnistus ei vabasta katsest, vaid soovija eksamineeritakse kõigis ainetes ülaltähendatud ulatuses. Kui kõik see protseduur on läbi, alles siis võib kandidaadi politseikooli vastu võtta.

Politseikooli kursus kestab üks aasta.

Preisimaal on praegu üheksa kooli kordnikkude jaoks: Brandenburgis Haaveli ääres, Neuruppinis, Treptovis, Frankensteinis, Burgis Magdeburgi lähedal, Kiilis, Münsteris (Westfaalenis), Hildesheimis ja Hannoversch-Mündenis. Kavatsusel on lähemal ajal — igatahes veel 1926 aasta jooksul — ellu kutsuda veel üht kordnikkude kooli Preisimaal, mille asukoht saab olema arvatavasti Bonnias. Õpilaste koosseis igas koolis on 300 meest, kes kõik koolis elavad; ainult üks kool on suurem, see on Brandenburgi kordnikkude kool, kus valmistatakse ette politseiametnikke pealinna — Berliini — jaoks ja kus selle tõttu rohkem õpilasi — umbes 1000 ümber. Distsipliini peale pannakse erilist rõhku, samas ulatuses ja sama korra järele nagu sõjaväes. Õppekava, mis seatud kokku Preisi siseministeeriumi nõuniku Degenhardti poolt, jaguneb kahte ossa: üldharidusline ja erialaline osa. Üheksas klassis võetakse läbi kolmes järgus üldhariduslised ained. Esimeses järgus (nii nim. Unterstufe) käsitatakse aineid algkooli õppekava ulatuses, teises järgus (n. nim. Mittelstufe — keskkooli õppekava ulatuses vastavalt umbes meie veneaegsete gümnaasiumide 6. klassi programmile ja kolmandas järgus (n. nim. Oberstufe) — täie keskkooli õppekava ulatuses. Samal ajal aga jagatakse ka kutseharidust. Läbi võetakse seadused, määrused ja korraldused, mis ühenduses politseiametniku teenistusega; käsi-käes sellega käib võimlemine, laskeasjandus ja sport üldse. Katsetel, mis peale kursuse lõpetamist toime pannakse, ollakse väga nõudlik ning võrdlemisi suur protsent kasvandikkudest langeb eksamitel kandidaatide hulgast välja. Tulevikus kavatakse ka psühotehnilisi läbivaatusi toime panna kõikide kandidaatide suhtes teaduslikul alusel, senini toimetatakse neid läbivaatusi ainult ametnikkude suhtes, keda määratakse liikumist reguleeriva politsei teenistusse ja isegi see läbivaatus olevat veel osaline ja pealiskaudne.

Politseikooli lõpetamisega pole aga politseiniku koolitamine veel sugugi lõpetatud, täie hariduse tegeliku elu ja teenistuse jaoks omab kandidaat — kooli lõpetaja — alles praktilise teenistuse ülesannetega tutvunemisel. Kasvandikke, kes kooli on rahuloldavalt lõpetanud, tõstetakse „Polizeiunterwachtmeister'i“ aukraadi ning nemad peavad esialgu kasarmutes elama. Noor politseiametnik peab kohustuse andma vähemalt 12 aastat politseis teenida, selle aja jooksul on temal võimalik saada

„Hauptwachtmeister'i“ ehk isegi leitnandi aukraadi; kuid et selleks saada, tuleb jällegi väga palju õppida. Noor ametnik antakse kaasa vanemale politseinikule, kes teda tutvustab politsei igapäevase, tegeliku teenistusega, temale praktilisi näpunäiteid annab ja teda kõikide välispolitsei aladega praktiliselt tutvustab. Mõne aja pärast komandeeritakse ametnik jaoskonnajuure, et tutvuneda ka kantselei tööga ja üldse ülevaadet saada politsei aparaadi kohta. Peale nelja-aastalist korralikku teenistust võidakse ametnikku kõrgendada ja teda „Polizeiwachtmeister'i“ aukraadi tõsta. Järgmisse aukraadi — „Polizeioberwachtmeister“ — saab tõstetud ainult see ametnik, kes on sooritanud eksami mingis eriaines. „Hauptwachtmeister'iks“ saavad ainult anderikkamad ja tublimad ametnikud ja ka ainult siis, kui on olemas vakanne koht. Politsei kordnikud kõrgemas aukraadis võivad aga ka politseiohvitseride kohtadele määratud saada, samuti võidakse neid tõsta politseiohvitseri aukraadi — eeltingimine selleks on kõrgema politseikooli edukas lõpetamine. Kõrgem Preisi politseikool asub Eiches Potsdamis juures.

Nagu kõigest sellest näeme, on preisi politseiametniku teenistuskäik lähedalt seotud aukraadi küsimusega, nagu see maksevad on igalpool sõjaväes. Selle tõttu aga kujuneb teiselt poolt politseiniku teenistus alaliseks õppimiseks ja teadmiste täiendamiseks; see teadmiste täiendamine ei sünni nagu mujal enam või vähem vabatahtlikult, vaid siin on loodud hästi väljatöötatud süsteem, mis sunnib politsei teenistuses seisvaid isikuid edasi õppima. Kõik need, kellel on algkooli haridus, peavad läbi käima pika aukraadide redeli, kui nemad tahavad saada politseiohvitserideks. Väike erand on tehtud ainult nende suhtes, kellel on suurem üldharidus, need on n.n. „kandidaadid, keda võib määrata politseiohvitseride kohtadele.“ Nii suguseks kandidaadiks ehk ohvitseri asetäitjaks võib saada ainult keskkooli lõpetaja. Ohvitseride asetäitjad peavad samuti nagu teisedki kandidaadid üks aasta käima politsei kordnikkude koolis ning eksami sooritama ühes teistega. Erand seisab selles, et neid võidakse juba peale 9-kuulise teenistuse ülendada „Wachtmeister'iks“. Peale selle peavad nemad vähemalt sama kaua tegeliku politsei teenistust kandma, nii hästi tänavatel kui ka kantseleides. Kui see kõik tehtud, siis alles võidakse neid ametnikke saata kõrge-

masse politseikooli Eichesse ning Spandau võimlemiskooli. Kõrgemasse politseikooli pääsevad ainult need, keda selleks ette paneb vastav ülemus. Kursus Eiche kõrgemas politseikoolis kestab üheksa kuud, katseid toimetab eriline, Preisi siseministeeriumi poolt selleks igakord määratud komisjon. Kursuse lõpetajaid ülendatakse politseiohvitserideks. Kuni kapteni (Hauptmann'i) aukraadini läheb karjäär võrdlemisi ruttu, rutem kui endises saksa sõjaväes: peale nelja-aastalist teenistust võidakse leitnanti (politseiohvitseri esimene

aukraad) ülendada vanemaks leitnandiks (Polizeioberleitnant), peale seitsmeaastalist teenistust — kapteniks. Siis aga sünnib ülendamine hoopis aeglasemalt. Majori aukraadi kättesaamisel lahkuvad harilikult politseiohvitserid teenistusest, koloneliks (Oberstiks) saavad ainult üksikud ning kõige kõrgemasse aukraadi — komandöri aukraadi (Kommandeur) — on juba selle tõttu pea võimata pääseda, et ainult kaks kohta Preisi välispolitseis on ette nähtud komandöri aukraadis olevatele politseinikkudele — Berliinis ja Essenis.

Ametlik osa.

Käsu kirjaga 9. märtsist s. a. nr. 12 siseministeeriumile

on avaldatud teadmiseks Vabariigi Valitsuse otsus 5. märtsist s. a. (prot. nr. 27, p. II):

„Kinnitada Tartu-Valga prefekti ametisse politsei peavalitsuse ülemääraline ametnik õigusteadlane Herman Kruus, arvates 1. märtsist 1926. a., lugedes kodanlise teenistuse seaduse § 136 alusel (S. K. III köide) ülemääralise ametnikuna teenitud aega 1. novembrist 1925. a. kuni 1. märtsini 1926. a. tegeliku koosseisulise teenistusaja hulka.”

Politseidirektori käsk kiri 4. märtsist s. a. nr. 11:

Siseministri resolutsiooniga 1. märtsist s. a. on kinnitatud: sadama jaoskonna abikomissar Tallinnas Voldemar Lüdimois — 5. jaoskonna abikomissariks Tallinnas ja senine 5. jaoskonna abikomissar Johannes Kermann — 6. jaoskonna abikomissariks Tallinnas, mõlemad arvates 20. veebruarist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 20. veebruarist s. a. on poliitilise politsei agent Karl Hubel kinnitatud poliitilise politsei assistendi kohustetäitjaks Tallinnas, arvates 20. veebruarist s. a.

Avaldan 28. veebruaril s. a. politseikooli alama klassi kursuse lõpetanud kasvandikkude nimekirja: Joonas Kobli, Johannes Thomson, Anton Paavel, Rudolf Kuusik, August Tulpe, Julius Maalman, Robert Tammik, Johannes Pall, Julius Linroos, August Mugra, Voldemar Kloch, Leonhardt Uulmann, Eduard Läll, Nikolai Peetson, Karl Unt, Jüri Türk, Peeter Andrejev, Eduard Pflug, Johannes Karro, Johan Kõivik, Karl Raudsepp,

Peeter Taur, Eduard Lõhmus, Aleksander Raal, Hugo Lõhmus, Elmar Mark, Arnold Kõiv, August Feldmann, Johannes Talvik, Maks Tamm, Johannes Uibo, Leopold Tiiberg, Jaan Rinne, Eduard Krimm, Johannes Visnapuu, Karl Saar, Voldemar Luts, Johannes Parbus, Karl Pääsuke, Jaan Svaigsne, August Mattus, Christlieb Pihõ, Johannes Raudsepp, Voldemar Beläjev, Johannes Salk, Ernst Linnabett, Johannes Kask, Adolf Hansen, Aleksander Klaas.

Endise Paide jaoskonna politseikomissari Oskar Tedder'i määratud Paide linnaümbruse raiooni konstaabliks, arvates 1. märtsist s. a.

Politseidirektori käsk kiri 9. märtsist s. a. nr. 12:

Siseministri resolutsiooniga 4. märtsist s. a. on ajut. politsei vanema assistendi kohustetäitja Peeter Kollin kinnitatud politsei vanemaks assistendiks peavalitsuse majandustoimkonnas, arvates 1. märtsist s. a.

Siseministri resolutsiooniga 4. märtsist s. a. on endine peavalitsuse kriminaalpolitsei osakonna ülem Voldemar Vau kinnitatud Lääne-Saare kriminaal-komissariks, arvates 20. veebruarist s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsu kirjaga 22. veebruarist s. a. nr. 15

on reservist teenistusse ilmunud leitnant Eugen Otsmann määratud Tallinna jaoskonna Kunda raiooni nooremaks ohvitseriks, 15. veebr. s. a. arvates.

Lääne jaoskonna Saaremaa raiooni valvur rm. Julius Jürgenson on ülendatud eeskujuliku ja kiiduväärt teenistuse eest kapraliks ja määratud sama

raiooni Triigi kordoni ülema kohustetäitjaks, 1. märtsist s. a. arvates.

Vabariigi Valitsuse otsusega 17. veebr. s. a. Võrumaa 1. jaoskonna ja Võru linna jaoskonna liitmise moodustatud uus jaoskond nimetada „Võru jaoskonnaks”.

Piirivalve valitsuse ülema käsukirjaga 27. veebruarist s. a. nr. 16:

Tallinna jaosk. Baltiski raiooni Nõva

kordoni ülema k. t. kapral Karl Roos on ülendatud eeskujuliku ja kiiduväärt teenistuse eest nooremaks allohvitseriks ja kinnitatud kordoni ülemaks 1. märtsist s. a. arvates.

Peipsi jaoskonna Mehikoorma raiooni kordoni ülem van. allohvitser Ernst Karulas on ülendatud veltveebliks hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest.

Aruanne

politseiametnike ja -teenijate abiandmise kapitali rahasummade seisu üle 1925 a. kohta.

Sissetulek:

1. jaan. 1925. a. oli Eesti Panga Tallinna osakonnas:	
a) jooksva arv. nr. 483	Mk. 133.233.—
b) tähtajalise hoiupileti nr. 3 jär.	„ 250.000.—
Raha hoiu % % 1924. a. ja 1925. a. a. eest	„ 41.792.—
Annetustena sisse tulnud	„ 262.912.—
Kokku Mrk. 687.937.—	

Tallinnas, 6. märtsil 1926. a.

Väljaminek:

Riigimaksuks hoiusummade % % pealt	Mk. 1.473.—
Abirahadeks 32 korral	„ 251.987.—
1. jaan. 1926. a. on Eesti Panga Tall. osak.:	
a) jooksva arv. nr. 483	„ 184.477.—
b) tähtajalise hoiupileti nr. 3 jär.	„ 250.000.—
Kokku Mk. 687.937.—	

N. Reiman, komitee esimees.

Väljamaalt.

Autoõnnetused Daanis.

Daanis maksab autoõnnetuste korral autojuhtide suhtes samasugune kord nagu Inglismaal, s. o. autojuht vaadatakse peale õnnetut juhtumist vastava politseiarsti poolt läbi, et selgusele jõuda, kuivõrd süüdi oli juht ise. Politseiarst dr. med. J. Fog avaldab Daani arstide aegkirjas andmeid, mis tema viimase kahe aasta jooksul kogunud ja mis pakuvad huvitavat pilti. Kahe aasta jooksul on tähendatud arst 200 korral autojuhte Kopenhaagenis läbi vaadanud. 43 juhtumisel konstateeris dr. Fog, et autojuht on täitsa purjus, 121 korral olid autojuhid ehk küll mitte üsna joobnud, kuid siiski alkoholi mõju all, teiste sõnadega oli 164 korral alkoholi tarvitamine süüdi autoõnnetuses, mis välja teeb ümmarguselt

82 %! Edasi selgub, et 200 autojuhist, keda vaadati läbi, olid: 65 — juhuslised sõitjad, s. o. mitte elukutselised juhid, 53 — veoauto juhid, 58 — voorimehed ja 24 — mehaanikud. Autojuhtide vanadus kõikus 20 ja 40 eluaasta vahel, ainult üksikud isikud olid nooremad ehk vanemad. Et alkoholi tarvitamine ülisuurt mõju avaldab autoõnnetuste peale, selgub ka siis, kui lähemalt vaadelda, mis kella ajal nimelt sünnib kõige rohkem õnnetusi. Päeval, s. o. kella 8 homm. kuni kella 8 õhtu tuli ette 79 õnnetust, kuna öösel — kella 8 õht. kuni kella 8 homm. — 129 korda õnnetust juhtumised aset leidsid. 42 juhtumist, s. o. 21 % ehk veidi rohkem kui üks viiendik, sündisid kella 12 ja 2 vahel öösel. Arstlist läbi vaatust toimetatakse suure hoolega: ei

vaadata ainult selle peale, kuidas süda töötab ja kas silmaterad pole muutunud, vaid tehakse ka kindlaks, kas isik kõigub käies, kui temal silmad kinni, või mitte. Katseid tehakse ka mälu suhtes, katsutakse, kui palju ja hästi isik jõuab meeles pidada, kuidas tema seda kordab, mis temale ette pandud jne. Rääkimisviis märgitakse samuti täpselt protokollis. Arusaadav, et sarnased katsed autojuhtidele kuidagi ei taha meeldida ning viimased on juba mitmel korral küll vastavate ametasutuste ees, küll ajakirjanduse kaudu protesteerinud vägivald ja nendega halvasti ümberkäimise vastu, lootes sarnaste süüdistuste abil pääseda rängast protseduurist, mis aga kasulik kodanikkudele-sõitjatele. Publik ise on väga rahul maksmapandud korraga, mis kahtlemata on palju kaasa aidanud autoõnnetuste arvu vähenemisele viimasel ajal. Asi seisab selles, et Daanis maksva korra järele autojuhtidelt, kellede kohta on kindlaks tehtud, et autoõnnetus sündis nende süü läbi tänu joobnud olekule, otsekohe sõiduluba ära võetakse, mida võib tagasi saada alles mitme aasta pärast, kui vastav isik on vahepeal ennast pidanud korralikult üleval ning tema kohta võib arvata, et tema tulevikus ettevaatlikult sõidab.

Sitsiilia röövlid Chicagos.

Teatavasti on Sitsiilia julgeoleku suhtes kõige kardetavam koht Itaalias ning Sitsiilia röövlid on üle ilma kuulsaks saanud. Nüüd on nemad oma tegevusega jõudnud Ameerika Ühisriikideni. Seal tulevad nimelt teated, mis näitavad, et Sitsiiliast päritud sisserändajad oma moodi kasutavad ulualust, mis pakub neile uus isamaa. Nemad jätkavad oma vana, hästi tuttavat ametit samas või veel suuremas ulatuses kui Euroopa kodumaal ning on lühikese aja jooksul suutnud Chicago linna elanikkude seas tõsiselt hirmu äratada. Chicago on Ameerika Ühisriikides ikka kuulnud oma kuritegijate poolest ja seisab kuritegude suhtes esimesel kohal; juuretunud itaallased-röövlid suurendavad veelgi hädaohtu ning, nagu näha Ameerika lehtedest, terroriseerivad linna elanikke sõna tõsisel mõttes. Elanikud värisevad kuritegijate ees ning kui suur on üldine kartus ja kõige pealt hirm kättemaksmise eest, näitab kõige selgemalt see asjaolu, et raske on leida vannutatud mehi, kes oleksid nõus kohtuistungist osa võtma, kui süüalustena esinevad sitsiillased-röövlid. Üle 300 kodaniku olevat loobunud kohtuistungist vannutatud meestena osa võtta, kus pidi

tulema harutusele kolme röövsalga pealikut süüasi, keda politseil läks korda suure vaevaga kinni võtta. Seisukord on nii halb, et isegi Ühisriikide valitsus sunnitud oli asja kohta seisukohta võtma. Riigisekretär Davis, kellele erilisel ülesandeks tehti küsimust lahendada, andis Chicago linna sisserändajate politseile käsu, viivitamata kõiki neid isikuid Chicago linnast ja Illinoisi osariigist välja saata, kes on viimasel ajal rännanud sisse ja kellede kohta võib kahtlus tekkida, et nemad on rännanud seadusvastaselt sisse.

Hullumeelse ülesleidja kättemaks.

Ühisriikides tapeti Omaha linnas mõne aja eest saladuslikul kombel neli isikut ära ühe nädala jooksul. Politsei seisis esialgu mõistatuse ees. Kõigepealt sündisid tapmised laskeriista abil, kusjuures aga keegi kunagi pauku ei kuulnud. Teiseks lasti alati õhtul läbi akende valgustatud ruumides olevate isikute pihta, ja kolmandaks sündisid tapmised ilma mingisuguse aluseta; politsei tegi kindlaks, et juttu ei võinud olla kõigil neljal juhtumisel röövimise katsest, kättemaksmisest, armukadedusest ega mingi muust. Lõpuks jõuti arvamisele, et tegemist on kellegi saladusliku isikuga — hullumeelsega. See arvamine oli õige, nagu varsti selgus. Politseile saadeti ühel ilusal päeval kiri, milles keegi insener Philipps tunnistas üles, et tema on saladuslik mõrtsukas. Tapmise põhjuseks olevat asjaolu, et tema öösel valgust ei kannatavat ja oma püstoli abil valguse vastu protesteerib. Philipps leiti politsei poolt üles — mehe saatus on tõesti traagiline. Tema tegi omal ajal mitu leidust, kuid keegi nende peale ei pööranud tähelepanu ja ülesleidja kaotas selle tõttu lõpuks oma mõistuse. Kaheksa aasta eest konstrueeris Philipps n. nim. taskusuurtüki, keegi seda ei tahtnud; hiljem läks temal korda ülesleida püstoli, mis pauguta laseb, ja ka seda ei soovinud keegi.

Saladuslik kuritegija.

Veebruarikuu keskpaigal arreteeriti Pariisis keegi meesterahvas, kes varastas ühelt daamilt 20.000 franki. Tema teenis selle daami juures teenrina ning kasutas esimest juhust, et korteris olevat raha omale võtta ja kaduda. See asi iseenesest pole huvitav, küll aga on huvitav see, et kinnivõetu on kauemat aega tagaotsitav kuritegija, kes 18 nime all tegutses ja kelle kohta politsei kuni viimase ajani ei teadnud, kes tema tõepoolest on. Esialgu ei nimetanud kuritegija oma nime. Tema

kohta oli ainult teada, et tema vastu on tõstetud paljud süüdistused alates vargusega ja lõpetades tapmisega; mees on isegi tagaselja surma mõistetud. Kui teda arreteeriti, oli tema teener, kuid tema on olnud ka juba lukusepp, joonistaja, muusikant, õpetaja, kirjanik ja ühe omavalitsuse asutuse sekretäriks. Mees kõneleb ja kirjutab veata neljas keeles ja nii hästi, et selle järele ostustades keegi ei teadnud öelda, mis rahvusest kuritegija võib olla. Tema juurest leiti kaks viiulit, mis aga varastatud polnud, vaid ostetud. Mehe kohvrast leiti hulk sisseõppimise riistu, mis kõik kuritegija enese poolt valmistatud, selle juures oli mehe tuba täidetud paremate ja kuulsamate kirjanikkude teostega, vana Rooma kirjanikkude kõrval leiti Prantsusmaa, Saksamaa, Venemaa jne. paremate kirjanikkude töid. Samas toas olid ka mitmesugused võltsitud dokumendid, pitsatid jne. Ajalehtede vahelt leiti väike raamat märkuste jaoks, kuhu olid kiirkirjaga tähendatud üle 100 naisterahva nime, kuritegija armukesed, kelle iseloomustavad jooned kuritegija poolt lühidalt märgitud. — Politseiametnikud panid arreteeritu raudu, kuid paari minuti pärast olid kuritegija käed vabad, kes lausus: „ma tulen vabatahtlikult kaasa, täna on liig halb ilm.“ — Kohtu-uurija tahtis ülekuulamisel muu seas selgusele jõuda, kas mees oleks võinud omavalitsuse või riigiasutuses vastutusrikkamal kohal teenida ja pani kuritegijale selleks mõned juriidilised küsimused ette; ajalehtede teadete järgi olevat kohtu-uurija pidanud tunnistama, et süüalune seadusi paremini tunneb kui kohtu-uurija ise. Samuti selgus ülekuulamisel, et mehe teadmised üldse on väga head, et tema ajalugu, kirjandust, loodusteadust hästi tunneb. — Nagu öeldud, seisid võimud esialgu raske ülesande ees: keegi ei teadnud, kes tema on. Arvati küll, et tema on pärit heast perekonnast ja et tema sugulased ei taha selle tõttu tema isikut avalikuks teha. Lõpuks selgus siiski mehe nimi ja elulugu. Tema nimi on Ulysse Ruel, sündinud 1885. a. Valence'is. Keskkooli lõpetas Ruel väga heade tagajärgedega ning läks siis Marseille linna kaubandusakadeemiasse. Teda loeti parimaks õpilaseks, keda terve linn tundis ühtlasi kui väga lõbusat üliõpilast, kes oli kõiksuguste koerustükkide peale valmis. Oma kuritegija karjääri alustas Ruel 1910. a. peale selle, kui tema naine leiti mahalastult Marseille tänavalt. Kaltilustati Rueli, kuid lõpuks mõisteti teda andmete puudusel õigeks. See põhjenda-

matu süüdistus mõjus halvasti Rueli peale. Tema läks Algeri, astus ühe suurema kaubamaja teenistusse, omandas võõrast raha ja tema mõisteti vangi. Sõjast võttis ta osa ning sai mitu aukõrgendust ning ordujärki; kuid siis arreteeriti teda sakslaste jooksukraavide läheduses, oldi arvamisel, et tema on sakslaste salakuulaja, mida aga Ruel kindlasti eitab. Teda anti sõjakohitu kätte, kuid temal läks korda põgeneda. Sellest ajast — 1916. a. — algab tema kuritegija elu. Mees võltsis kõiksuguseid asju, tegutses spordimehena, õpetajana, kirjanikuna jne. Ei olnud seda ala, mida Ruel ei tunnud. Kohtu-uurijale tunnistas tema lõpuks oma patud üles peale ühe tapmise juhtumise. „Tappa mina ei või,“ seletas mees naeratava näoga, „mina olen heasüdamline ning võtan raha ära ainult lollidelt.“ Kohtu-uurija ja kuritegija olevat peaaegu sõpradeks saanud; varguste, võltsimiste ja pettuste üle kõneledes harutavad mõlemad ka poliitikasse ja kirjandusse puutuvaid küsimusi. Páris selge pole Rueli elulugu siiski veel, ning võimud on kindlal arvamisel, et tema on ühenduses olnud anarhistidega.

Mis politseil võib juhtuda.

Berliinis leidis mõne nädala eest aset juhtumine, kus politsei ühele kinolintide näitlejannale keelas filmi pealtvaatamist, kus näitlejanna ise mängis kaasa. Cilli Feindt — nii on näitlejanna nimi — mängib peaosa filmis „Tsirkuse kuninganna“, mis iseenesest küll midagi uut ei paku, mille kohta aga Berliini kinolintide läbivaatamise komisjon otsusele jõudis, et seda võivad pealt vaadata ainult täiskasvanud, s. o. isikud, kes üle 18 aasta vanad. Et aga Cilli Feindt ise alles 16 aastane, siis ei pääse tema kinosse, kui filmi näidatakse, milles tema tähtsat osa mängib. Filmide läbivaatamine Berliinis sünnib komisjoni poolt, kuhu kuuluvad politseiametnikud.

Osavad salakaubavedajad.

New-Yorgi lähedusse jõudis aurik „Arthur J. Balfour“ kahetuhande whisky pudeliga, et seda kallist vara maale toimetada, mõistagi salakaubana. Nii pea, kui aurik jõudis piirini, kus hakkab maksma alkoohli keeld, sõitis selle juure üks suurem piiripolitsei paat. Ametnikud astusid laevale, asetasiid kapteni ja madrused erilisse kajuti ja hakkasiid laeva läbi otsima. Leitud whisky toimetati paati, kusjuures paar meest vahtidena laevale jäid, kuna teised sadama poole sõitsid. Vahid ootasid lae-

val 19 päeva, kuid nende seltsilised tagasi ei tulnud. Siis alles jõudsid nemad otsusele, et nemad tagasi ei tulegi. Asi seisab nimelt selles, et tegemist üldse polnud politseiametnikkudega, vaid et kõik oli hästi väljamõeldud ja ettekavatsetud salakaubavedajate kelmustükk. Nii hästi mehed, kes „politsei” mootorpaadis istusid, kui ka need, keda vahtidena laevale jäeti, olid meriröövlid — salakaubavedajad; kes kir-

jeldatud võtte abil oskasid kallihinnalist kraami ülevõtta ilma vastuhakkamiseta ja igasuguse tähelepanuta. Kui vahtidel aeg liig pikaks venis ja nemad olid jõudnud veendumusele, et nende seltsilised ka neid on petnud, võtsid nemad laeva meeskonnalt sõjariistad ära ning sõitsid kaldale. Seni puuduvad julgetest kuritegijatest igasugused jäljed.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 177. J. T. Küsimus. Kas tuleb isikule, kellel kohtuotsusega iseäralised ehk kõik kodanlised õigused on ära võetud, andes välja isikutunnistust sellele vastav märkus tähendada. Samuti palun teatada, kuidas tuleb talitada juhtumisel, kui isikul on peale isikutunnistuse väljaandmist kohutu poolt õigused ära võetud. Ja kes on kohustatud sarnaseid märkusi isikutunnistusele tegema. Sest Vabariigi Valitsuse määrused, mis selle kohta antud ja „Riigi Teataja” nr. 91/92 — 1919. a. nr. 151/152 1920. a. nr. 25 — 1923. a. j. t. avaldatud, seda nõudmist ega keeldu ei sisalda.

Või on endine veneaegne passiseadus muudetud. Jaataval korral palun teatada, missuguse seadusega ja kus on see välja kuulutatud.

Vastus. Küsimus on vaieldav. Vabariigi Valitsuse poolt 9. veebruaril 1923. a. vastuvõetud ajutine määrus isikutunnistuste kohta („R. T.” nr. 25 — 1923. a.) samuti eelmised Vabariigi Valitsuse määrused selles asjas („R. T.” nr. 91/92 — 1919. a. nr. 151/152 — 1920. a. j. t.) ei sisalda sarnast nõudmist. Tähen-datud määruse järgi ei ole isikutunnistus midagi muud, kui isikut tõendav dokument. Passiseaduse järgi oli aga isikutunnistus peale selle tõenduseks, et isikutunnistuse omanikule oli lubatud lahkuda oma alalisest elukohast juhtumisel, kui seda oli tarvis tõendada (§ 1.). Näit., kohtuotsuse põhjal võis isikutunnistusi välja anda

ainult politsei võimude loal, kus juures isikutunnistusele märgiti isiku karistavus, kohtuotsus jne. (§ 24).

Maksva isikutunnistuste määruse järgi on aga isikutunnistus ainult isikut tõendav dokument ning, teiselt poolt, on põhiseadusega Eestis liikumise vabadus kindlustatud (§ 171). Sellest võiks järeldada, et karistavuse äramärkimine isikutunnistustel võiks ära jääda. Kui aga arvesse võtta, et tähendatud märkimine ei ole vastolus põhiseadusega ja et passiseadus selles asjas ei ole muudetud, siis võiks ka järeldada, et neid märkusi tuleks teha nii isikutunnistuste väljaandmisel kui ka pärast. („Maaomavalitsus” nr. 3. s. a.).

Nr. 165. Lugeja nr. 582. Küsimus. Politseiametnik peab täitma rahukohtuniku otsust — alaealise kuritegija saatma Harku koloniasse, selleks on vaja sõita mitukümmend klm. küüdiga, samuti ka raudteel, tuleb ka toita saadetavat, kulud ulatavad tuhandete markadeni. Kas politseiametnik võib saada täitmise kuludeks avaussi ja missugustest summadest?

Vastus. Igas prefektuuris on eelarve aasta peale nende kulude tarvis kindlad summad nähtud ette, vastavates eelarve liitrites. Päevarahade, sõidukulude ja vangi veo- ning toitmiskulude krediit on olemas, kuid avansi andmine üksikule ametnikule sünnib politseiasutuse üleval, s. o. prefekti korraldusel ja heaksarvamisel.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**

Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised tunnistused:

- Laas, Jüri Johani p., hobusepass, v. a. Talli vallaval. 1921 a. nr. 52.
- Pääro, Aleksander Gustavi p., hobusepass, v. a. Järve vallaval. 5. 1. 21 a. nr. 322. (36990)
- Mäkelainen, Johannes Moosese p., Nanseni pass, nr. 8499/15801. (36992)
- Koppas, Hans, hobusepassid nr.nr. 8 ja 576. (36996)
- Rätsep, August, hobusepass, nr. 137. (36997)
- Kolts, Alfred, hobusepass nr. 155. (36998)
- Schvabenfeldt, Friedrich, hobusepass nr. 132. (36999)
- Kirs, Aleksander, hobusepass. (37000)
- Veske, Ado Jüri p., hobusepass, v. a. Kabala vallaval. 18. 12. 1920 a. nr. 107. (37002)
- Hobusepass, v. a. Tõstamaa vallaval. 19. 1. 21 a. nr. 595. (37002)
- Muska, Kadri Henu t., hobusepass, v. a. Öisu vallaval. 11. 12. 1920 a. nr. 170. (37007)
- Uibo, Julius Mehka p., hobusepass, v. a. Vana Roosa vallaval. 10. 1. 21 a. nr. 241. (37018)
- PaaS, Joh., hobusepass, v. a. Haljala vallaval. 21. 1. 21 a. nr. 502. (37024)
- Ott, Johannes, hobusepass, v. a. Järve vallaval. 14. 12. 20 a. nr. 81. (37023)
- Havi, Liisa, hobusepass, v. a. Kõrgesaare vallaval. 1. 4. 21 a. nr. 744. (37026)
- Alber, Gustav Peedu p., hobusepass, v. a. Suuremõisa vallaval. 23. 9. 22 a. nr. 82. (37027)
- Uuskov, Johannes Gustavi p., hobusepass, v. a. Suuremõisa vallaval. 24. 2. 21 a. nr. 606. (37028)
- Järva, Villem Johani p., hobusepass, v. a. Suuremõisa vallaval. 8. 4. 21 a. nr. 787. (37029)
- Univer, Ott Juhani p., hobusepass, v. a. Pöögla vallaval. 10. 12. 20 a. nr. 33. (37030)
- Vaarikas, Johannes Jaani p., hobusepass, v. a. Aaspere vallaval. 21. 12. 1920 a. nr. 242. (37032)
- Ehvert, Hans Andrese p., hobusepass, v. a. Nehatu vallaval. 8. 1. 21 a. nr. 404.
- Jaani p. Kruusi nimele. (37033)

- Vilbach, Villem Hansu p., hobusepass, v. a. Avanduse vallaval. 31. 12. 20 a. nr. 363. — Kai Mülleri nimele. (37034)
- Nusberg, Karl Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. 7. jalaväe rügemendi ülemalt 3. 9. 24 a. nr. 5565. (37037)
- Karu, August Jaani p., sõjav. vab. tunnistus, v. a. Pääsküla vangilaagri ülemalt 16. 4. 20 a. (37053)
- Linn, Sergei Oskari p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt. (37159)
- Uustalu, Eduard Jaani p., Nanseni pass, v. a. politsei peavalitsuselt 1924 a. (37167)

Tunnustatakse maksvaks järgmine ülesleitud tunnistus:

- Jalakas, Jüri Jaani p., isikutunnistus, v. a. Lihula vallaval. 23. 1. 20 a. nr. 712. (37052)

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Bachmann, Henriette Mihkli t., v. a. Viluvere vallaval. 26. 4. 20 a. nr. 51.
- Kurm, Johannes Jaani p., v. a. Pati vallaval. 8. 11. 23 a. nr. 144.
- Sarapu, Jaan Juhani p., v. a. Jäärja vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 421.
- Tann, Emilie Jaani t., v. a. Saru vallaval. 26. 4. 21 a. nr. 489.
- Räst, Albert Peetri p., v. a. Kärgula vallaval. 21. 1. 20 a. nr. 198.
- Ermel, Aleksander Johani p., v. a. Kooraste vallaval. 30. 1. 20 a. nr. 659.
- Oha, Arnold Jaani p., v. a. Kärgula vallaval. 12. 2. 22 a. nr. 439.
- Alas, Jaan Ennu p., v. a. Kihnu vallaval. 8. 5. 25 a. nr. 22.
- Kaun, Ida, v. a. Abroka vallaval. 13. 10. 23 a. nr. 148.
- Äär, Luise, v. a. Kuresaare linna pol. jsk. 25. 11. 19 a. nr. 254.
- Jõgi, Alehtiina, v. a. Kärla vallaval. 24. 8. 20 a. nr. 323.
- Raisk, Gustav, v. a. Torgu vallaval. 3. 3. 22 a. nr. 1278.
- Tool (sünd. Koppel) Ida, v. a. Pihla vallaval. 24. 2. 22 a. nr. 1002.
- Tamm, Aleksander, v. a. Loona vallaval. 16. 3. 20 a. nr. 765.
- Remmel, Marie, v. a. Lummada vallaval. 23. 11. 20 a. nr. 1087.
- Raamat, Kirill, v. a. Kaarma-Suure vallaval. 19. 12. 20 a. nr. 551.

Leithal-Partekovsky, Marie, v. a.
Lähtru vallaval. 8. 7. 21 a. nr. 450.
Pomm, August, v. a. Oru vallaval. 19. 8.
29 a. nr. 649.
Päärson, Aliide, v. a. Palivere vallaval.
18. 3. 20 a. nr. 48.
Riistop, Liisa, v. a. Lähtru vallaval.
29. 12. 19 a. nr. 126.

Kuulutus.

3. jsk. politseikomissar Pärnumaal annab teada, et 23. märtsil 1926 a. kell 10. hommikul müüakse Taali vallas, Vanamõisa talus,

enampakkumisel

Gustav Lüüdigi päralt olev varandus, mis koosneb ühest lehmast hinnatud 3000 marga peale, liikumata varanduse maksu sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni päeval oksjoni kohal.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Pärnus, 2. märtsil 1926 a.
Nr. 2767²⁵.

J. Penjam.

3 jsk. politseikomissar Pärnumaal

Kuulutus.

Jõhvi jsk. politseikomissar Viru-
maal annab teada, et 30. märtsil
1926 a. kell 10 hommikul müüakse
Püssi vallas

enampakkumisel

August Kormi päralt olev varandus,
mis koosneb ühest raudjas mära
hobusest, hinnatud 7000 marga peale,
tulumaksu sissenõudmiseks.

Müüdavat looma võib näha oksjoni
päeval 30. III. 26.

Pakkumine algab hinnatud sum-
mast.

Jõhvis 6. märtsil 1926 a.

Nr. 07006²⁵

H. Raukas.

Jaoskonna komissar.

Kuulutus.

Jõhvi jsk. politseikomissar Viru-
maal annab teada, et 7. aprillil
1926. a. kell 10 hommikul müüakse
Püssi vallas, Purtse rannas

enampakkumisel

Kristjan Kuusmik'u päralt olev va-
randus, mis koosneb mitmesugustest
põllutööriistadest, majakraamist ja
loomadest, hinnatud 58.000 marga
peale, puhtakasumaksu sissenõud-
miseks.

Müüdavaid asju võib näha oks-
joni päeval 7. IV. 26.

Pakkumine algab hinnatud sum-
mast.

Jõhvis, 6. märtsil 1926. a.

Nr. 02698²⁵.

H. Raukas.

Jaoskonna komissar.

Kuulutus.

Jõhvi jsk. politseikomissar Viru-
maal annab teada, et 29. märtsil
1926. a. kell 10 hommikul müüakse
Püssi raudtee jaamas

enampakkumisel

o/ü „Esthagi“ päralt olev varandus:
40. jooksv. sülda põletispuid, lepad
18", hinnatud 20.000 marga peale, mit-
mesugustemaksude sissenõudmiseks.

Müüdavaid puid võib näha oks-
joni päeval 29. III. 26.

Pakkumine algab hinnatud sum-
mast.

Jõhvis, 8. märtsil 1926. a.

Nr. 0949, 06695²⁵, 06696²⁵.

H. Raukas.

Jaoskonna komissar.